

Luterilaiset ja vapaakirkolliset kristillisestä kasteesta

Yhteenvedo Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen Vapaakirkon neuvottelukunnan keskusteluista 18.4.2018

1) Pelastuksen perustana on Jumalan armo Jeesuksessa Kristuksessa, jonka ihminen ottaa uskon kautta vastaan (lut. CA¹ 9). Vapaakirkolliset painottavat kasteessa enemmän kastettavan tietoista uskoa kuin luterilaiset, jotka kastavat enimmäkseen sylilapsia. Molempien mukaan kaste tapahtuu seurakunnan keskellä ja valtuuttamana.

2) Luterilaisille kaste on yksi armonvälineistä, joita ovat Jumalan sana ja sakramentit, ja vapaakirkollisille Kristuksen säätämä seurakunnallinen pyhä toimitus.

Luterilaisille kaste on vaikuttava pelastuksen lahjojen välittäjä (1 Piet. 3:21). Sen lahja otetaan vastaan Pyhän Hengen sanan ja sakramentin välityksellä herättämän vanhurskauttavan uskon kautta (CA 5).

Vapaakirkollisille kaste todistaa Kristuksen työn voimasta ja vahvistaa uskossa vastaanotetun pelastuksen lahjan merkityksen. Siitä päästään osalliseksi Jumalan sanan ja Pyhän Hengen vaikuttaman uskon kautta.

3) Kaste perustuu Jeesuksen käskyyn (Matt. 28:18–20).

4) Kaste liittää seurakunnan yhteyteen (KO² 35).

Vapaakirkollisille kaste todistaa uskovan yhteydestä Kristukseen ja hänen ruumiiseensa, seurakuntaan. Se on sydämen uskon julkista tunnustamista, joka on Vapaakirkossa seurakunnan jäsenyyden edellytys. (SVK tunnustus, kohta 3.) Vapaakirkon yhdyskuntajärjestys (28 §) toteaa, että ”varsinaiseksi jäseneksi hyväksyttävältä edellytetään, että hän on täyttänyt 15 vuotta, on uudestisyntynyt kristitty ja tahtoo toteuttaa Vapaakirkon periaatteita.”

5) Kristillinen kaste tulee toimittaa vettä käyttäen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (KO 34, Vapaakirkon yhdyskuntajärjestys 47§).

6) Molemmat tähdentävät evankeliumin julistamisen ensisijaisuutta kasteen yhteydessä. Luterilaiset korostavat Jumalan sanan liittymistä aineeseen, kasteen veteen (KO 34), ja vapaakirkolliset Jumalan sanan vaikutusta uskon kautta sydämeen.

7) Vapaakirkossa toimitetaan kaste upotuskasteena, ja se on myös luterilaisille mahdollinen, vaikka yleensä kaste toimitetaan valelukasteena. Esimerkiksi Lutherin aikaan upotuskaste oli kasteen perusmuoto, ja sille on tukea myös varhaiskirkon perinteessä.

8) Kasteen toimittaa luterilaisessa kirkossa pappi, poikkeuksena hätäkaste. Vapaakirkossa kasteen voi toimittaa seurakunnan valtuuttama jäsen yleisen pappeuden mukaisesti.

9) Usko ja kaste kuuluvat yhteen.

---

¹ Augsburgin tunnustus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Tunnustuskirjat: www.tunnustuskirjat.fi/augstunn.html

² KO = Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Katekismus eli kristinoppi 1999: www.katekismus.fi

Uskon kautta syntynyt Kristus-yhteys ja kaste liittyvät olennaisesti yhteen. Vapaakirkossa kaste seuraa ihmiselle lahjoitettua uskoa. Vapaakirkollisille usko merkitsee tässä yhteydessä sydämen uskoa Jeesukseen Kristukseen ja sen tunnustamista ihmisten edessä. Uskoa vahvistetaan opettamalla seurakunnan yhteydessä ja esimerkiksi 15-vuotiaille järjestettävällä seurakuntakoululeirillä.

Luterilaisen kristinopin mukaan ”Pyhä Henki synnyttää meidät uudesti ja lahjoittaa meille uskon, jolla voimme tarttua kasteen lupauksiin” (KO 35). Luterilaisessa kastetoimituksessa uskontunnustus lausutaan yhdessä. Sen lausuvat kummit ja läsnäoleva seurakunta kastettavan puolesta, jos kastettava on vielä sylilapsi. Kastettua vahvistetaan kristillisen kasvatuksen kautta. Erityisesti konfirmaatiossa seurakunnan jäsenen uskoa vahvistetaan, hänen puolestaan rukoillaan ja siunataan käten päällepanemisen kautta apostolisella siunauksella.

10) Kaste ei ole vain yksittäiseen hetkeen, kasteen aktiin, liittyvä tapahtuma, vaan se tulee ymmärtää osana kristityn elämän kokonaisuutta, johon liittyvät kristillinen kasvatus, opetus ja julistus sekä ehtoollinen osana seurakunnan yhteydessä elämistä. Kristitty on Kristuksen ruumiin ja Jumalan kansan jäsen sekä Pyhän Hengen tempeli (1. Kor. 12:12; 1 Piet. 2:9–10; 1 Kor. 6:19).

11) Kastettuja kutsutaan elämään Kristusta seuraten ja päivittäisessä parannuksessa. ”Kaste velvoittaa luottamaan yksin Kristukseen ja elämään hänen esimerkkinsä mukaisesti. ... Kun turvaudumme kasteen armoon, meidän ei tarvitse omin voimin tehdä parannusta. Pyhä Henki kitkee meistä joka päivä itsekkyyttämme ja herättää meissä uutta uskoa ja rakkautta.” (KO 36) Vapaakirkollisen käsityksen mukaan sydämen usko Jeesukseen ja evankeliumi vaikuttavat ja tulevat esiin kaikilla elämän alueilla. Usko perustuu Jumalan armoon Kristuksessa ja se vapauttaa elämään Jumalan lapsena ja Jeesuksen seuraajana.

12) Voimme luterilaisina ja vapaakirkollisina tunnustaa sellaisen kasteen, jonka kristillisen uskonsa tunnustanut on saanut ja joka on toimitettu upotuskasteena Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Vapaakirkon yhdyskuntajärjestyksen mukaan kirkossa on käytössä uskovien kaste: ”Kristillinen kaste toimitetaan uskoille veteen upottamalla Kristuksen Jeesuksen asetuksen mukaisesti, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen” (Vapaakirkon yhdyskuntajärjestys 47 §). Luterilaiset pitävät samoin tärkeänä uskoa Jeesukseen Kristukseen, mutta painottavat kasteen ja uskon olevan Jumalan teko ja kasteen liiton olevan tarjolla kaikille, myös vastasyntyneille (Mark. 10:13–16, KO 35). Siksi luterilaiset kastavat myös pieniä lapsia uskontunnustuksen mukaiseen kristilliseen uskoon ja sen lupauksen omistamiseen Kristuksen ja hänen kirkkonsa yhteydessä. Vapaakirkolliset puolestaan asettavat pienet lapset rukoillen Jumalan siunauksen varaan ja hänen lupauksensa omistamiseen Kristuksen ja hänen kirkkonsa yhteydessä ja odottavat Jumalan tekojen tulemistä esille uskon syntymisen myötä. Myös Vapaakirkossa tuetaan ja rohkaistaan kristillistä kasvatusta.

13) Voimme luterilaisina tunnustaa Vapaakirkon kasteet, jotka on toimitettu vettä käyttäen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Vapaakirkolliset voivat tunnustaa sellaisen luterilaisen kristityksi, joka tunnustaa julkisesti uskonsa Jeesukseen Kristukseen. Tämä tarkoittaa luterilaisesta näkökulmasta myös hänen kasteensa tunnustamista, koska kaste ja usko kuuluvat yhteen. Vapaakirkon näkökulmasta lapsena kastettu, henkilökohtaisen uskonratkaisun tehnyt tunnustetaan kristityksi hänen sydämen uskonsa perusteella. Käytössä on uskovien kaste. Vapaakirkon mukaan kasteen vastaanottaminen osoittaa uskon kuuliaisuutta. Sen kautta uskova sitoutuu Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen. Vapaakirkko on itsenäisten seurakuntien muodostama seurakuntaliike. Joissakin Vapaakirkon seurakunnissa saatetaan hyväksyä varsinaiseksi jäseneksi

sydämen uskon perusteella henkilö, jota ei ole uskovana kastettu, jos hän ymmärtää ja hyväksyy seurakunnan kasteopetuksen ja -käytännön perustuvan yksinomaan uskovien kasteeseen.